

YÜKSEKÖĞRETİMDE SORUNLAR ve ÖNERİLER

Sebahattin BEKTAŞ¹, Şafak FİDAN², Sevim Bilge KEÇECİ³

¹OMÜ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Harita Mühendisliği Bölümü, Samsun, HKMO Eğitim Komisyonu, sbektas@omu.edu.tr

²ME.Ü, Mersin Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Mersin, HKMO Eğitim Komisyonu, safakfidan@mersin.edu.tr

³OMÜ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Harita Mühendisliği Bölümü, Samsun, HKMO Eğitim Komisyonu, sevimbilge.kececi@omu.edu.tr

ÖZET

Ülkemizde yükseköğretimin sorunlarının artmasının ve üniversitelerimizin yaşadığı sorunların en önemli nedeni, plansızlık ve devletin ciddi bir yüksek öğretim politikasının olmamasından kaynaklanmaktadır. Bu durumun ülkenin ekonomisine, insan gücüne ve üniversite sistemine önemsizmesi gereken olumsuz etkileri bulunduğu unutulmamalıdır. Bu çalışmada sözkonusu olumsuz etkilerin bir kısmına değinilerek, çözüm önerileri verilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Yükseköğretim, üniversite, harita mühendisliği, teknikerlik

ABSTRACT

PROBLEMS AND SUGGESTIONS IN HIGHER EDUCATION

Increase the problems of higher education and universities in our country the most important reason for his problems, bad planning and the State stems from a serious lack of higher education policy. This is the situation of the country's economy, human resources and the university system should be noted that the negative effects that should be heeded. In this study, a part of the reference to such adverse effects, and solutions were given

Keywords: Higher education, university, surveying engineering, technicians

1. YÜKSEKÖĞRETİMDE PLANSIZLIK

Ülkemizde bir planlama kültürünün olmadığını biliyoruz. Her alandaki plansızlıklar ülkemizin kıt kaynaklarını heder etmekte, sağlıksız bir çevre ve toplum oluşmasına katkıda bulunmaktadır. “Biz plan değil pilav isteriz” zihniyetinin 60 yıl memleketin tepesinde oturduğu bir ülkede, bu sonuç şaşırtıcı olmasa gerekir. Bu plansızlığın bir uzantısını da maalesef üniversiteleşme konusunda görmekteyiz. Özellikle son yıllarda her ile bir üniversite açma kampanyası çerçevesinde; gerekli altyapının, öğretim üyesi kadrosunun, laboratuvarlarının, kütüphanesinin olup olmadığına bakılmaksızın yeni üniversitelerin açıldığı, mevcut yükseköğretim programlarının kontenjanlarının artırıldığı, örgün öğretimlerin yanında bir de ikinci öğretim (gece) programlarının açıldığını görmekteyiz. Yeni açılan üniversitelere, bölümlere, programlara ve artırılan kontenjanlara bakıldığında maalesef bu yeni birimlerin açılmasının, kontenjanların artırılmasının bir plan içerisinde günümüz ya da gelecekteki bir gereksinimi karşılamaya yönelik olarak yapıldığını söylemek çok zor olacaktır.

1.1 Yanlış Üniversite Modeli

Ülkemizde maalesef *Torba üniversite modeli* diyeceğimiz yanlış bir model uygulanmaktadır. Metropol kentlerde bu modelin uygulanması sorun yaratmamaktadır. Torba üniversite modeli diyeceğimiz bize has bu uygulamada her kademededen her çeşitten akademik öğretim biriminin bir arada açıldığını görüyoruz; Örneğin Anadolu’da bir üniversite açılırken, Fen fakültesi ya da Temel Bilimler Fakültesiyle birlikte açılıyor. Hemen yanına bir ziraat, bir eğitim fakültesi mümkünse bir de Tıp Fakültesi, ondan sonra aklınıza ne gelirse, ilahiyattan, güzel sanatlara, veterinerlikten dış hekimliğine, iletişimden, iktisattan mühendislik fakültesine, eczacılıktan hukuk fakültesine bir bir açıldığını görmekteyiz. Dolayısıyla üniversite yatay olarak sağlıksız büyümektedir. Bu açılan fakültelere gereksinim olup olmadığını sorgulamak bir yana, bu fakültelerin kurulup gelişmeleri için o bölgenin sosyo-ekonomik yapısının uygunluğu da hiç araştırılmamaktadır. Bu kadar birbirinden farklı alanlarda at koşturmak zorunda olan o üniversiteden nasıl başarı beklenebilir.

Torba üniversite modelinden vazgeçip *branş (ihtisas) üniversitesi modeline* geçilmelidir. Yani üniversitenin ilgi alanı (araştırma-egitim) belirli konularda yoğunlaşmalıdır. Örneğin Tarım ya da Ziraat üniversiteleri, Teknik Üniversiteler, Tıp ya da Sağlık Bilimleri Üniversiteleri kurulabilir. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi branş

üniversitesi modeline iyi bir örnektir. Bu sayede kurulacak üniversitelerin Torba üniversite modelindeki gibi yatay da sağlıklı gelişmesi yerine dikeyde gelişmeleri, niteliklerini yükseltmeleri, bulundukları bölgeye uygun bölümleri sayesinde iyi uyum sağlamaları ve gelişmelerini daha kolay tamamlamaları ihtisaslaşmaları mümkün olabilecektir.

1982 de yürürlüğe giren Yükseköğretim yasasının mimarı Doğramacı tıp kökenli olduğu için Yüksek öğretim yasasını birçok yönüyle tıp eksenli olacak şekilde hazırlamıştır. Bu bağlamda ülke kalkınmasının sanayileşmesinin motor gücü olma durumunda olan Mühendislik Fakülteleri de tıp dışındaki diğer fakültelere eş tutulmuştur. Bugün artık şurası çok iyi gözlenmektedir ki bünyesinde Tıp Fakültesi olan üniversitelerin diğer fakülteleri gelişmemektedir. Zira bünyesinde Tıp Fakültesi olan ya da sonradan açılan bir üniversitede çok kısa süre içinde Tıp Fakültesi dominant duruma geçmekte ve bunun doğal bir sonucu olarak da rektörler de tıp fakültelerinden seçilmekte ve üniversitenin bütçe ve kadro gibi kaynaklarından aslan payı her zaman tıp fakültelerine ayrılmaktadır. Bir örnek vermek gerekirse, örgün öğretimdeki öğrencilerin yaklaşık %4 ü tıp fakültelerinde okurken, üniversitelerde ödeneklerin yaklaşık %30-40 ı üniversite hastanelerine ayrılmaktadır. Tıp fakültesinde bir öğrencinin, yıllık maliyetinin yaklaşık 6 bin TL, mühendislikte ise bin TL olduğu ve bu verilerin yüksek öğretimde kamu kaynaklarından aslan payını Tıp Fakültelerinin aldığı, Mühendislik Fakültelerine ise yeterince kaynak ayrılmadığını görüyoruz.

Nitekim ülkemizde mühendislik alanlarında önde gelen ODTÜ, İTÜ, Boğaziçi üniversitelerinin bünyelerinde Tıp Fakültelerinin olmaması bu iddiamızı güçlendirmektedir. Üniversitemizi bu olumsuzluktan ancak yukarıda açıkladığımız şekilde Tıp fakültelerini bugünkü üniversite yapılanmasından çıkartıp ayrı Tıp ya da Sağlık Bilimleri Üniversitelerinin kurulmasıyla mümkün olabileceğini görüyoruz.

1.2. Müşteri Odaklı Eğitim

Küreselleşme çatısı altında, aslında kapitalist dünyaya entegrasyon çalışmalarının hızla yürütüldüğü günümüzde, eğitim ve öğretim hizmetlerinin kapitalist sisteme ayak uydurularak piyasaya açılması ve bu alanın sermayenin hizmetine sunulmasıyla eğitim öğretim gibi özgür gelişme göstermesi gereken önemli bir alan nesneleştirilmektedir. Eğitim alanında dayatmalar sonucu, şirketleşen üniversite anlayışının gelişmesine neden olmaktadır. Üniversite yapısındaki değişim, şirket ve müşteri odaklı bir tarza yönelmekte ve müfredat buna uygun biçimde yeniden yapılandırılmaktadır. Bu uygulamalar Kalite Yönetim sistemleriyle desteklenmektedir.

Devletin yüksek öğretim kurumlarının bilim üretmek yerine kaynak bulmak için kendi kaynaklarını pazarlaması işi ile görevlendirilmesinin getireceği sorunlar hepimizin algılayacağı boyuttur. Geline nokta da sonuç: bilimin nesne, üniversitenin şirket, öğrencinin müşteri konumuna sürüklenmesidir.

1.3. Kontenjan Artırımı ve İşsizlik

Üniversitedeki bir bölümün kontenjanının belirlenmesi prosedürü aşağıdaki şekilde işlemektedir. Öncelikle Bölüm kendi olanaklarına göre istediği kontenjanı belirlemekte ve bu önerisini Fakülte Kuruluna iletmektedir. Dekanın başkanlık yaptığı kurulda bu istek değerlendirilmekte ve genellikle bölümün isteği bir miktar artırılarak Üniversite senatosuna iletilmektedir. Rektörün başkanlığını yaptığı Senato da Fakültelerden gelen kontenjan talebini ve genellikle bir miktar artırılarak YÖK'e bildirmektedir. Kontenjan belirlemede son karar verici YÖK tür. YÖK de bu yetkisini genellikle siyasi iradenin beklentisine uygun olarak kendine ulaşan kontenjan taleplerini artırmak yönünde kullanmaktadır.

Mühendisin, iyi eğitim almış ve yeterli sayıda öğretim üyesi, yeterli laboratuvar ve altyapı olanakları ve çağa uygun bir eğitim programı ile yetişeceği bilinmesine rağmen mühendislik alanındaki eğitimde, gerek açılan okullar gerek arttırılan kontenjanlar açısından planlama anlayışının olmamasının, özellikle belirli bölümlerden mezun mühendislerin istihdam sorununu arttırdığı gibi, bu kitlenin mesleki kimliklerinde sorunlar yarattığı görülmektedir.

Ayrıca bölgeye ekonomik anlamda hareket gelsin diye üniversite ya da yüksekokul açma konusundaki yerel istekler, siyasiler tarafından YÖK e iletilmekte büyük oranda bu istekler gerçekleştirilmektedir. Bu konuda çarpıcı bir örnek vermek istiyoruz; Sinop'un Boyabat ilçesindeki Meslek Yüksekokulunda, Harita-Kadastro Programı bulunmaktadır. 1996 yılından beri, öğretim kadrosunda eksiklik yaşanmaktadır. Bugün ikili eğitim yapan bu bölümde sadece bir Öğretim Görevlisi (Harita Mühendisi) bulunmaktadır. Sürekli olarak kadro ilan edilmesine rağmen bu ilanlara başvuru olmamaktadır. Şüphesiz burada akademik personel maaşının azlığı, Boyabat ilçesinin sosyo-ekonomik profilinin düşüklüğü ve coğrafi konumunun elverişsizliği gibi parametreler etkin olmaktadır. İşte bu Boyabat ilçesinde ünlü bir bölge milletvekilinin bastırmasıyla bugünden tam 19 yıl önce 1992 yılında Boyabat İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesini kurulmuştur. Sanırım bu örnek Ülkemizde üniversitelerin nasıl açıldığını fakültelerin nasıl kurulduğunu iyice anlatmaktadır.

Bugün kamuoyunun yakından bildiği atanamayan Fen-Edebiyat, Eğitim Fakülteleri mezunu öğretmenler sorunu gün gibi ortadadır. 300 bine yakın ataması yapılmayan öğretmenden bahsedilmektedir. Öte yandan ilk ve orta öğretim

düzeyinde bugün öğretmen sayısı yeterli midir? Öğretmen ve sınıf yetersizliği nedeniyle çok kalabalık sınıflarda eğitim yapıldığı normal eğitim yerine ikili eğitim (sabahçı-öğleci) yapıldığı da herkesin malumudur. Şüphesiz sorun siyasi iradenin tercihiyle çözülecektir ya da çözülmeden daha da büyüyecektir. Durum böyleyken her açılan üniversitede hemen bir Fen Fakültesi ya da Eğitim Fakültesini açıldığını görüyoruz. Keza Ziraat fakültelerinde de lisans seviyesinde gereksiz olarak aşırı branşlaşmaya gidildiği için gereksinim fazlası Ziraat mühendisi piyasadadır. Aynı durum ilahiyat fakülteleri için de geçerlidir. Bugün yaklaşık 350.000 üyesi bulunan TMMOB'nin üyelerinin yaklaşık % 25'i açık işsiz ya da mesleklerinin dışındaki alanlarda çalışmaktadır. Bu durumda yapılması gereken YÖK, MEB, DPT' nin ülkenin geleceğine yönelik bir projeksiyon yaparak hangi dallarda yetişmiş insan gücüne gereksinim duyacağını belirlemesi ve yükseköğretimi bu konuda planlaması gerekir.

1.4. Düşük Okullaşma Oranı, Mesleki Eğitimin Yetersizliği ve Vakıf Üniversiteleri

Ülkemizde yüksek öğrenimdeki okullaşma oranının (yaklaşık %30) son derece düşük olduğu gerçeği ortadayken yeni açılacak üniversitelere karşı çıkmak da kolay olmamaktadır. Öte yandan ülkemizde mesleki eğitimin özendirilmemesi, teşvik edilmemesi üniversiteler önünde aşırı yığılmaya neden olmaktadır. Lisans programlarına aşırı talep de sorunu büyütmektedir. Gelişmiş ülkelerde meslek liselerinin sivil liselere oranı %70-%30 iken ülkemizde bu oran tam ters %30-%70 dir. Maalesef meslek lisesi deyince ülkemizde sadece imam-hatip lisesi akla gelmektedir.

Bugün üniversitelerimizin sayısı 158 e ulaşmıştır, bunlardan 54 tanesi Vakıf üniversitesidir. Maalesef vakıf üniversitesi dediklerimiz içinde bu işi ciddi yapanların sayısı bir çift elin parmaklarını geçmiyor. Geri kalan büyük kısmının ise bu işi biraz ticari gaye ile yaptıkları görülmektedir. Ticari gayenin öne çıktığı durumlarda eğitim-öğretimin ciddi yapıldığını söylemek biraz zor olsa gerekir. İşin ilginç YÖK'nun bölüm-program açma konusunda koyduğu kriterlere bakılınca devlet üniversitelerine kıyasla vakıf üniversitelerine daha hoşgörülü davrandığı görülmektedir. Yakın gelecekte, sürücü kurslarında olduğu gibi bu üniversitelerde de parayla diploma satıldığı yolunda duyumlar gelirse şaşırmamak gerekir. Bu nedenle toplumsal eşitsizliğin her çeşidini sürekli ve sistemli olarak üreten eğitim yapısı terk edilmelidir.

1.5. Harita Mühendisliği Eğitimi

Halen ülkemizde Harita Mühendisliği/Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği/ Geomatik Mühendisliği adı altında lisans öğretim programı uygulayan 12 Üniversitemiz bulunmaktadır. (YTÜ, KTÜ, İTÜ, Selçuk, Zonguldak Kara Elmas, Afyon Kocatepe, Samsun 19 Mayıs, Gümüşhane, Kocaeli, Kayseri Erciyes, Aksaray, Okan). Bu üniversitelerden İTÜ, Kocaeli, Zonguldak Karaelmas ve Okan Üniversiteleri dışındakiler örgün ve ikili öğretim etkinliklerini sürdürmektedirler. Öte yandan bu üniversitelerin dışında pek çok devlet ve vakıf üniversitelerinde kağıt üstünde bölümler açıldığı ve bunların da birkaç yıl içinde öğrenci almaya başlayacakları düşünülmektedir. Şu anki, Harita Mühendisi ihtiyacı düşünüldüğünde, mevcut üniversitelerin vermiş olduğu mezun sayısının, ihtiyacın üstünde olduğu, çok yakın bir gelecekte, (3-4 yıl içinde) bugünkü mevcut kontenjanlarla mezun sayısının ikiye katlanacağı görülmektedir. Bu mühendis arzını karşılayacak talep yaratılabilecek midir? Bu soruya olumlu cevap vermek çok zordur. Dolayısıyla yakın gelecekte mesleğimizde de işsizlik sorununun başlayacağı kaçınılmazdır.

Bu durumda yapılması gereken TMMOB nin Meslek odalarının YÖK ile temasa geçerek kontenjan artırımlarının önüne geçilmesi, alt yapı koşulları yeterince oluşmadan yeni mühendislik bölümlerinin açılmasına izin verilmemesi, halen açık durumda olup da olanakları yeterli olmayan bölümlerin öğrenci alımının koşulları yeterli hale gelinceye kadar durdurulması, konusunda görüşmelerin yapılmasının belki yararlı olabileceğini düşünmekteyiz.

1.6. Harita Teknikerliği Eğitimi

Ülkemizde 1922 yılında Nafia Fen Mektebi başlayan teknikerlik eğitimi, 1937 yılında tekniker yüksek okuluna dönüştürülmüştür, Tekniker yüksek okulları 1973 yılında tamamen kapatılmışlardır. 1973 yılında eğitim-öğretimin yeniden yapılandırılması sürecinde yüksek öğretimde ön lisans kademesi getirilmiş ve ara insan gücü yetiştirmek üzere meslek yüksek okulları oluşturulmuştur. YAYKUR Meslek Yüksek Okulları ara insan gücü yetiştirmeye 1975 yılında başlamış, 1982 de faaliyete geçen YÖK lise üstü eğitim veren bütün öğretim kurumlarını bir kalemde Meslek Yüksekokulları Üniversitelerin bünyesine taşınmıştır.

YÖK ile Dünya Bankası arasında 1984'te Endüstriyel Eğitim Projesi imzalanmıştır. İlk etapta 8 meslek yüksek okulu ile başlayan proje uygulaması zamanla 30 okulda uygulamaya konulmuştur. YÖK/Dünya Bankası Endüstriyel Eğitim Projesi kapsamına alınan 30 meslek yüksek okulu araç ve gereçlerle donatılmış, günün koşullarına uygun laboratuvar olanaklarıyla öğrencilerine hizmet vermişlerdir. Bundan sonraki süreçte, çeşitli siyasi baskılarla, eğitim ve öğretime uygun olmayan binalarda laboratuvar araç ve gereçlerinden yoksun, yetersiz öğretim elemanına sahip yüksekokulların açılma süreci hızlanmıştır.

2001 tarihli karar ile başlatılan "Meslekî ve Teknik Orta Öğretim Kurumlarının Program Bütünlüğü ve Devamlılığı Projesi" kapsamında programlar geliştirilip, ilişkilendirilerek 15 programa indirilmiştir. İlişkilendirme ve birleştirmeler MEB-YÖK tarafından ortaklaşa oluşturulan komisyonlarca yapılmıştır. METEB (Mesleki Teknik Eğitim

Bölgesi) bölgesinde MYO'larının ve MYO'larla ilişkilendirilen meslek liselerinde açılan programlara sınavsız geçiş sistemi ile öğrenci alımına başlanmıştır. Bu sistemin sorunları halen çözümü beklemektedir.

2009 yılından itibaren İKMEP (İnsan Kaynaklarının Mesleki Eğitim Yoluyla Geliştirilmesi Projesi) kapsamında çalışmalar ve düzenlemeler devam etmektedir. Ardı sıra gelmesi beklenen trimaster uygulamasının ise bu sistemle uyum sorunlarının neler olabileceği bilinmemektedir.

2. ÖNERİLER

Yükseköğretim sisteminin plansızlığı ve bunun üniversitelerimiz üzerinde yarattığı olumsuz etkilerin bir bölümüne değinilmekle birlikte, önerilerin bitiminde eklenecek şunlarında bulunduğu belleklerde belirdiği düşünülürse, sorun yumağının ne kadar büyüdüğü görülmektedir. Göz önünde bulunması için bunları özetleyecek olursak ;

- Eğitim ve öğrenim hakkının temel yurttaşlık hakkı olduğu unutulmadan, bu temel hakkın kullanılması için her kademedeki eğitim alanı; laik, bilimsel ve demokratik düşünceler ışığında, ülkenin ve halkın çıkarları doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir.
- Ülkemizin üniversite yapılanmasının ulusal bilim, teknoloji, yenilenme ve sanayileşme politikaları temellerine oturtulması, tüm alanlarda ve tüm sektörlerde ulusal planların yapılması, bilim ve teknolojiye yetkinleşmeyi sağlayacak ulusal stratejinin belirlenmesi. Çok sayıda donanımsız üniversite ve bölüm açmak yerine, ülke gereksinimlerini gözetken, altyapısı tamamlanmış üniversiteler oluşturulmalıdır.
- Çağdaş anlamda eğitimin amacı; bilimsel düşünme yetisine sahip, sorgulayıcı, araştırmacı, yaratıcı ve özgür düşünüp karar verebilme bilincine erişmiş bireyler yetiştirmek ve bu taban üzerinde toplumsal gelişmeyi sağlamaktır. Eğitim; temel eğitimden yüksek öğrenime, ana okullarından meslek edinme ve geliştirme eğitimlerine kadar yaşamın her alanında bir bütün olarak ele alınmalıdır.
- Üniversiteye girişin orta öğretimden değil de dershanelerden geçiyor olması, eğitim düzeninin ne kadar bozuk olduğunun bir göstergesidir.
- Mevcut üniversitelerin niteliklerinin artırılması, eğitimde kalite standartları oluşturarak mühendislik bölümlerinin kalitesinin bu ölçütlere göre denetlenmeli, mühendislerin daha donanımlı ve birikimli olarak yetişeceği ve mezuniyet sonrası bilgilerini yenileyebilecekleri, geliştirebilecekleri eğitim olanakları, üretim ve çalışma ortamlarının sağlanmasıdır.
- Üniversitelere ve Ar-Ge çalışmalarına ulusal gelirden ayrılan kaynağın gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarılmasıdır.
- Yükseköğretimin kamusal ve herkes için ulaşılması gereken bir hak olduğu kabulünden yola çıkarak; Öğretim üyelerinin, çalışanların, öğrencilerin tüm söz ve karar süreçlerine katıldığı, katılımcı, paylaşımcı, hukuka saygılı, tüm öğretim ve sosyal hakların parasız, emeğe, insan haklarına saygılı, barışın, hoşgörünün hakim olduğu, özerk ve demokratik, bilim ve teknoloji üreten, üretimi teşvik eden, ödüllendiren, topluma dönük eğitimin yerleştirilmesi doğrultusunda, sanayi ile toplumsal yaşam ile etkileşim içinde olan bir yapı ivedilikle kurulmalıdır.
- Eğitim kadrolarının ekonomik sorunları insanca yaşayabilecekleri ve hak ettikleri seviyede çözülerek zamanlarını tamamen öğretime ve araştırmaya vermelerinin koşullarının yaratılmalı, üniversite öğretim elemanlığı saygın ve çekici hale getirilmelidir.
- Bilimi teknolojiye, teknolojiyi uygulamaya dönüştüren mühendislerin daha donanımlı ve birikimli olarak yetişeceği ve mezuniyet sonrası bilgilerini yenileyebilecekleri, geliştirebilecekleri eğitim olanakları, üretim ve çalışma ortamları sağlanmalıdır.
- Ülke gerçeklerine uymayan ve dışarıdan programlanan meslek yüksek okulu programları uyum projelerinden vazgeçilerek, ülke özel koşullarına uygun yerli projeler üretilmelidir.
- YÖK'nun yeniden yapılandırılması, aşırı yetkilerinin budanması ancak YÖK ün tamamen kaldırılmasının doğru olmayacağı, ülkede yüksek öğretimi planlayacak üniversiteler arasında koordinasyonu, eşgüdümü sağlayacak bir yapıya dönüştürülmesi gerekir. Üniversiteler özerk ve demokratik bir anlayış temelinde yeniden düzenlenmeli, üniversitenin bütün bileşenlerinin yönetim ve karar sürecine katılmaları güvenceye alınmalıdır. Bu bağlamda yarıseçim-yarı atama şeklindeki mevcut Rektör atama sisteminin üniversitelere zarar verdiği, öğretim üyelerini kamplara ayırdığı görülmektedir. Teorik olarak seçimde 1. değil de 6. olanın rektör olabileceği böylesine komik bir sistem dünyada başka bir ülkede bulunmamaktadır. Böylesine komik bir seçim sistemi yerine kriterleri objektif olarak belirlenecek bir atama sisteminin daha yararlı olacağını düşünmekteyiz.

KAYNAKLAR

TMMOB ve Mühendislik Eğitimi, 2006, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, sayfa :65-72.

URL 1, YÖK İnternet sitesi, *Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanlığı*, <http://www.yok.gov.tr/content/view/64/93/>, 4 Şubat 2011.

URL 2, TMMOB İnternet sitesi, *TMMOB Müh.Eğ. Sem*, <http://www.tmmob.org.tr/resimler/eklerek.pdf> /4 Şubat 2011.